

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942. december 22.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 288. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Változatlan hevességgel tombol a nagy doni csata

Magyar és német rohamcsapatok betörték az ellenséges állásokba és sok szovjet védelmi berendezést és betonerődöt felrobbantottak, majd foglyokkal és zsákmánnyal visszatértek – A németek Toropecnél és Kotelnikovónál megjavították állásaikat – Friss német hadosztályok érkeztek a doni arcvonalra – Tunéziában visszaverték az angolszász előretörési kísérleteket – Katonai megbeszélések Spanyolországban

A harctéri jelentések arról számolnak be, hogy a keleti arcvonalon példátlan heveségű harcok folynak. A Szovjet a jelek szerint rendelkezésre álló erőinek zömét a doni német-olasz arcvonal ellen vetette harcba és itt minden áron a védelmi állások áttörésére törekszik. A Szovjet példátlan veszteségek árán bizonyos területnyereségre tett szert ezen a szakaszon, tengely körökben azonban hangsúlyozzák, hogy ennek a területnyereségnek nincs hadászati jelentősége. A tengely erői kiigazították védelmi vonalukat és tervszerűen elfoglalták az előre kiépített belső védelmi vonalat, ahová újabb német hadosztályok is érkeztek. Más arcvonalszakaszokon enyhült a küzdelmek hevesége. A németek Kotelnikovo és Toropez vidékén térséget értek el.

A vezéri főhadiszállás

keddi jelentésében közli, hogy a német csapatok a Terek folyó mentén ellentámadással visszavetették a támadó ellenséget. Sztalingrádnál a szovjet csapatok a befagyott Volgán való átkelésével igyekeztek megvetni a lábukat és javítani állásaikon, a németek azonban sikerrel utasították vissza a kísérletet.

A Don folyó középső szakaszán változatlan hevességgel tart az elhárító csata. A német és szövetséges csapatok szilárd ellenállást fejtenek ki és heves elhárító hadműveleteikkel nagy veszteségeket okoznak az ellenségnek. Jellemző a harcok hevességére és a Szovjet veszteségeire, hogy két német páncélos hadosztály szakaszán az utóbbi két nap alatt 404 szovjet páncélos semmisült meg.

A doni arcvonalon magyar és német csapatok rohamcsapatok vállalkozásokkal betörték az ellenség állásaiba és sok harciállást, valamint kiserődöt felrobbantottak és foglyokkal valamint zsákmánnyal tértek vissza.

Toropez vidékén a német csapatok megjavították állásaikat.

Az afrikai harcterekről azt jelenti a vezéri főhadiszállás, hogy a német légierők eredményesen bombázták Bengazit. A tengeren egy tor-

pedónaszádöt megrongáltak. Tuniszban visszautasították az ellenség előretörési kísérleteit. A német légierők nagy eredménnyel bombázták az ellenség algiri és tuniszi célpontjait, így vasutakat, szállítóoszlopokat stb. Egy hajókaravánból három hajót megrongáltak.

Orán előtt elsüllyesztettek a németek egy 12.000 tonnás ellenséges szállító hajót, egy másik nagy szállítóhajót pedig megtorpedóztak.

Az angolok kedre virradóra ismét bombát dobtak Németország néhány városára, főleg Münchenre, ahol bizonyos károk keletkeztek és a támadásnak polgári áldozatai vannak. Tíz angol gépet lelőtt a német légvédelem.

Az olasz

hadijelentés szerint Északafrikában, Sirténél csak mérsékelt haditevékenység folyt. Az ellenség támadó kísérleteit visszaverték és foglyokat ejtettek az olaszok. Az olasz légierők sikeresen bombázták Bone és Philippeville kikötőjét, Nagyhatóságú olasz bombázók a sziriai Tripolisz és Beirut ellen intéztek támadásokat és felgyújtották az ottani kőolajfinomítókat és olajtartályokat. Légiharcokban két angol gépet lelőt-

tek. Egy olasz gép nem tért vissza. A Földközi tengeren elsüllyedt egy olasz torpedónaszád, legénységének jórészt megmentették. Szicília délkeleti részén ellenséges repülőgéppuskázott egy vonatot. 1 ember meghalt, három megsebesült. Anyagi kár nem keletkezett.

A Bud. Ért. zürichi értesülések nyomán közöl híreket a harcterekről. Eszerint a németek a keleti fronton Kotelnikovo vidékén páncélos és rohamcsapatokkal sikeres vállalkozásokat hajtottak végre és betörve a szovjet vonalakban visszazoritották az ellenség páncélos erőit. Sztalingrádtól északnyugatra ugyancsak eredményes német támadások foly-

Az előnyomuló nyolcadik brit hadsereg Sirte városa körül már csak kisebb tengely utóvédeket talált. míg Rommel csapatainak zöme valahol Misurata vidékén helyezkedett el védelemre rendkívül alkalmas előre kiépített állásaiban. Az angol előnyomulást nagyfokban akadályozzák a Rommel által létesített nagykiterjedésű aknamezők. Tuniszban a harcok a déli és nyugati határvidéken folynak. Sfax és Kairouan vidékén visszaverték a németek az ellensé-

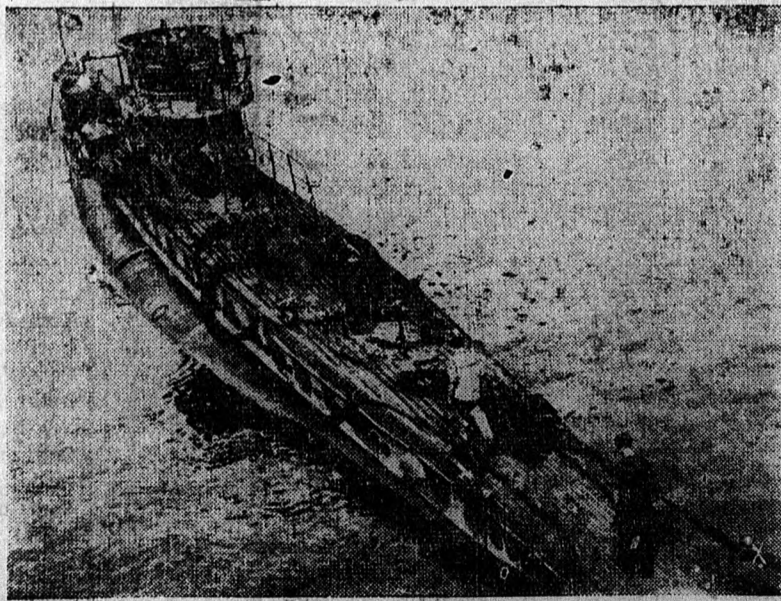
ges támadásokat. Itt főleg francia csapatokkal ütköztek meg.

A Bud. Tud. Bernből londoni jelentést továbbít, amely szerint a Tunisz ellen felvonuló I. angol hadsereg helyzete az utóbbi nyolc nap alatt lényegesen megváltozott. A rossz utak miatt kénytelenek voltak megszervezni a légiúton való szállítást, azonfelül különleges szállító szervezetet létesítettek az első vonalbeli katonaság ellátására. A hadműveleti területen újból esik az eső és arra számítanak, hogy emiatt nagyobb hadműveletekre egyelőre nem kerülhet sor.

Spanyolországban

katonai tanácskozásokot tartanak, amelyre Madridba érkezett Spanyolország főbiztosa is. A katonai értekezlet tárgyalásainak anyagáról természetesen nem szivárogtak ki hírek.

Végül megjegyezzük, hogy Tokióban jelentőségteljes tárgyalások folynak. Mint már tegnap közöltük, Vang-Csing-Vej, a japánbarát kínai kormány feje Tokióban tartózkodik. Vang-Csing-Vej kedden kihallgatáson jelent meg a császári palotában és hosszú megbeszélést folytatott a Tennoval. A császárnál történt fogadása után kijelentette a nankingi kormányelnök, hogy a nankingi nemzeti kínai kormány elhatározta, hogy fenntartás nélkül együttműködik Japánnal a háború győzedelmes befejezése érdekében. A Tozso miniszterelnökkel, Tani külügyminiszterrel, valamint a nagyzásiai kérdések miniszterével folytatott megbeszélései a felfogások teljes azonosságát komborították ki minden kérdésben. Csodálattal beszélt Vang-Csing-Vej a japán hadsereg hatalmas teljesítményeiről, végül pedig kijelentette, hogy Kína minden célravezető eszközzel igyekszik fokozni anyagi és erkölcsi erejét, hogy minél eredményesebben támogathassa Japánt.

Egy olasz tengeralattjáró kifut támaszpontjáról

Ára 10 fillér

A Szovjet minden erejét a doni szakaszon vetette harcba

A németek friss hadosztályokat szállítottak erre az arcvonal szakaszra és új állásokban helyezkedtek el

Berlin, december 22.

Az Interinf. berlini hírszolgálat helyzetjelentést közöl a keleti arcvonalról, mely szerint a Don folyó középső szakaszán indított támadás során a Szovjet olyan súlyos veszteségeket szenvedett, hogy az arcvonal más szakaszain kénytelen volt majdnem teljesen beszüntetni a támadásokat és minden rendelkezésre álló erőt a doni arcvonalra dobni. A doni nagy szovjet támadás Voronezstől délre folyik a német és olasz állások ellen.

Az a tényesség, amelyet a három napos súlyos harcokban elért az ellenség, hadászati szempontból semminemű jelentőséggel nem bír, mert a betörési helyeken a német és szövetsé-

ges csapatok tervszerűen visszavonultak az időközben odaérkezett újabb hadosztályokkal létesített belső védelmi vonalra.

Velikije Luki védői szilárdan tartják a várost

Berlin, december 22.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a Don középső szakaszán indított szovjet offenzíva elhárítása során rendkívül nagy veszteségeket szenvedett az ellenség és a németek sok foglyot ejtettek, közöttük magasrangú szovjet tiszteket tőrskarukkal együtt. Toropectől nyugatra folytatódnak a harcok. Az ellenség a köd leple alatt

nehezen áttekinthető terepen támadásra készült, a németek azonban kemény harcokban szétszórta az ellenséges alakulatokat és több szovjet védelmi támaszpontot elfoglaltak.

Velikije Luki védői makacs harcokban változatlan tartják vonalukat. Két és fél hadosztálynyi ellenséges erők támadását sikeresen ki-védtek.

Az olasz sajtó írja:

A vezéri főhadiszálláson hozott döntés felől egyelőre hallgatni kell

A tengely megfelelő haderővel bír az új stratégiai kombinációk keresztülvitelére

Milánó, december 22.

A Corriere della Sera c. olasz lap foglalkozik Ciano gróf külügyminiszternek a vezéri főhadiszálláson tett látogatásával és megállapítja, hogy az ott lefolyt tárgyaláson a két népközpontú egységet, egységes akaratát és a végleges győzelembe vetett szilárd hitét igazolták. A hozott döntésekről egyelőre hallgatni kell —

írja a lap — nem követünk el azonban indiszkréciót, ha leszögezzük, hogy a Földközi tenger vidékére összpontosult a figyelem. Megállapították, hogy a tengely hatalmak kilátásai igen jók és Németország és Olaszország rendelkeznek megfelelő erővel az új stratégiai kombinációk keresztülvitelére.

Forde hadügyminiszter:

Számolni kell azzal, hogy Japán az eddiginél nagyobb erővel indít támadást Ausztrália ellen

Lisszabon, december 22.

(Stefani) Az angol hírszolgálat melbournei jelentése szerint Forde ausztráliai hadügyminiszter legutóbbi beszédében figyelmeztette az ország népét a japán invázió lehetőségére. A had-

ügyminiszter szerint bár egyelőre megállították a japánok újabb déli előretörését, számolni kell azzal, hogy Japán az eddiginél nagyobb erővel indít támadást Ausztrália ellen.

Jordana gróf visszatért Spanyolországba

Lisszabon, december 22.

Jordana gróf spanyol külügyminiszter, aki több napon át nagyfontosságú tárgyalásokat folytatott a portugál kormánnyal, bucsulátogatáson jelent meg Carmona államelnöknel. Car-

mona államelnök személyesen tüzte a spanyol külügyminiszter mellé a legmagasabb portugál kitüntetés, a Torony és kard rend nagykisztjét. Este fogadást rendeztek a spanyol követségen Jordana gróf tiszteletére. Jordana ki-

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

Hétfő-szerda 9 Órák 16 éven felfülfeknek

MÁKUIRÁGOK

Főszerepben:

Klára Popescu

Jules Berry

Vivian Romance

Pótműsor: magyar és olasz híradó.

seretének tagjai is magas kitüntetések kaptak.

Hivatalos portugál jelentés szerint Jordana gróf a portugál kormány tagjaival folytatott megbeszélések után, amelyek során kölcsönösen kicserélték a nemzetközi és ibériai helyzettel kapcsolatos véleményeket és benyomásokat visszautazott Spanyolországba. A megbeszéléseken a két nemzet nézeteinek teljes azonossága nyilvánult meg.

LAVAL KORMÁNYA TAGJAIVAL TÁRGYAL
Párizs, december 22.

Laval miniszterelnök a vezéri főhadiszállásról visszaérkezett Párizsba és azonnal megkezdte tárgyalásait kormánya több tagjával.

IDEGEN PARANCSNOK GIBRALTÁRBAN

Amsterdam, december 22.

A brit sajtó most hozta csak nyilvánosságra, hogy az északafrikai angol-szász partraszállás idején átmenetileg Eisenhower tábornok, északafrikai amerikai főparancsnok volt Gibraltár főparancsnoka is. Megjegyzik a lapok, hogy kétszáz év óta ez volt az első eset, hogy idegen főparancsnok volt Gibraltárnak.

Giraud megszakította kapcsolatait Eisenhowerrel

Vichy, december 22.

Német Távirati Iroda francia körökből úgy értesült, hogy Giraud pártú francia tábornok megszakított minden személyes összeköttetést Eisenhower amerikai főparancsnokkal. A szakításra a két tábornok közötti nézeteltérések adtak okot. Főleg a tuniszi kérdésben nem értenek egyet. Giraud azt követeli, hogy mielőbb támadják meg Bizertát, míg Eisenhower először algériai állásait akarja biztosítani.

ÚJABB HATEZER FRANCIA HADIFOGOLY TÉRT HAZA

Vichy, december 22.

Karácsony előtt meggyorsult a németországi francia hadifoglyok kicserélése. Az elmúlt héten öt különvonaton hatezer francia hadifogoly tért haza.

LETARTÓZTATJÁK

A MAROKKÓI NACIONALISTÁKAT

Vichy, december 22.

Francia-Marokkóban sorozatos letartóztatásokat eszközölnek az amerikai hatóságok. Nagy számban tartóztatják le azon marokkói háznafikát, akik nem hajlandók beletnyugodni a mai helyzetbe. Fezben 24, a spanyol határ mentén pedig 80 marokkói vezetőt tartóztatnak le.

Fezben az egyetemet be kellett zárni, mert a diákok hazamentek, nehogy összeköttetésbe kerüljenek az amerikai katonasággal.

Honvédeink üzennek

A behavazott orosz mezőkön küzdő honvédeinktől ismét kedves tábori lapokat kaptunk.

Csatlós Ferenc őrmester, Juhász Ferenc, Turi Péter és Turi Pál honvédek a 131/18-E tábori postaszámra a „Délvidék” útján szívélyes üdvözlőket küldik hozzátartozóiknak, rokonoknak és ismerőseiknek.

Báló József honvéd a 131/20-U tábori postaszámra szívélyesen köszönti Zomborban élő szüleit, a bezdáni „farmer-klub”-tól pedig kérdezi, miért nem irnak fronton küzdő barátjuknak.

Polacsek József őrvezető a 223/02 tábori postaszámra boldog karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván a 14. Léköz tisztikarának tisztelgéseinek és legénysegének, akikre mindig a legjobb szívettem emlékeztem.

350.000 darab tojást kapott Zombor

Karácsony hetében mindenki 4 tojást vásárolhat — Megkezdtek az élelmiszerjegyek kikézését — Burgonya is érkezett, a fuvarosok zabot kapnak

Zombor város közellátási hivatala megkezdte a jövő év első negyedére szóló élelmiszerjegyek házhoz való kikézését. Természetesen csak a város belterületén lakók jegyeit kézbesítik házhoz, míg a tanyai lakosság a közellátási hivatalban kaphatja meg jegyeit december hónap három utolsó napján. Zsirjegyét mindenki köteles legkésőbb január 5-ig lebélyegeztetni annál a mézárósnál, akinél a zsirt vásárolja. A mézárósok levágják a jegy megfelelő szelvényét és beszolgáltatják a jegy megfelelő hivatalba, hogy a hivatal tudja, melyik mézárósnál hány vevő jelentkezett ellátásra.

Egyébként a közellátási hivatal december 31-ig csak ügyeletes szolgálatot tart és kéri a feleket, hogy csak halaszthatatlanul sürgős ügyekben forduljanak a hivatalhoz, délelőtt 10 és 12 óra között.

Az élelmiszerjegyek kézbesítéséért most is 10 fillért kell fizetni.

Van tojás!

A Zomborban régebben tapasztalható tojáshiány enyhítése céljából a közellátási hatóságok 350.000 darab meszes tojást bocsátottak Zombor rendelkezésére. A tojás elosztását azok a kereskedők végzik, akik a lisztjegyeket váltják be. Mindenki annál a kereskedőnél szerezz be tehát a tojást, akinél lisztjegyeit váltja be. Karácsony hetében vásárlási könyvbe való beírásra 4 darab a további hetekben pedig két darab to-

jás jár minden lakosnak. A tojás ára darabonként 23 fillér.

Hetenként és személyenként két kiló burgonya

Burgonyát is beszerzett a közellátási hivatal. A burgonyát a Futura bocsátotta a város rendelkezésére és annak elosztása a Kereskedők Beszerzési Szövetkezetének kötelékébe tartozó fűszerkereskedők útján történik. A fűszerkereskedők hetenként és személyenként vásárlási könyvbe való beírásra két kiló burgonyát szolgáltatnak ki. Természetesen csak olyanok kaphatnak burgonyát is, akik nem önellátók, illetve akik már korábban nem kaptak vásárlási engedélyt. A burgonyakiosztást szigorúan ellenőrizni fogják esetleges visszaélések megtorlása végett.

A közellátási hatóságok az ellátatlan zombori fuvarosok takarmányszükségletének biztosítása céljából három vagon zabot bocsátottak Zombor város rendelkezésére. Az igényléseket a közellátási hivatalban kell benyújtani.

A város gazdasági ügyosztálya megkezdte a folyó évi terméseredmények és vetésterületek összeírását. Mindenki, aki 20 holdnál nagyobb területen gazdálkodik, köteles idején terméseredményéről és őszi vetésterületéről nyolc napon belül jelentést tenni a városháza I. emelet 26. számú szobában. Az adatszolgáltatás elmulasztása büntetést von maga után.

Mennyből az angyal....

Karácsonyfa ünnepség a zombori városházán — 198 szeretetcsomagot 155 pár cipőt, 76 ruhát és 830 kalácsot osztottak ki a szegény iskolásgyermeknek között

Az Egyesült Női Tábor a többi zombori nőegylettel karöltve kedden délután rendezte meg karácsonyfaünnepélyét a zombori városháza tanácsstermében. Már a korai délutáni órákban megteltek a városháza folyosói apró gyerekek. Két órakor kigyultak a színes égők a városháza előtt elhelyezett fenyőfán is. Ugyanekkor vette kezdetét az ünnepély a tanácssteremben. A gyerekek elénekelték a Himnuszot, majd a Mennyből az angyal című karácsonyi éneket.

Moulton András korbázi lelkész gondolatokban gazdag beszédet intézett a gyerekekhez és a megjelent előkelőségekhez. Meghatódottan hallgattam, mondtam, a szép karácsonyi éneket és úgy éreztem, hogy az ég lehajol a földre. A szeretet kész tette az Isten, hogy leküldje egyetlen fiát a földre. Akki az Ur nyomdólkáin akar hallgatni annak a szeretet útján kell mennie. A szeretet hozott benneteket itt össze ebben a teremben.

A lelkész megható szavai után a gyereksereg elénekelt a Dicsőség a mennyben kezdetű karácsonyi éneket, majd dr. Deák Béláné, az ENT elnöknője intézett rövid beszédet a gyermekekhez.

Gyermeknek, a Jézuska Betlehemben megszületett. Ezen a napon nektek is fészket kell készíteni szívetekben a szeretettel, hogy leszálljon hozzátok is a Jézuska. Be-

szélt az elnöknő a kötelességtudásról és az engedelmességről.

Érsek Ervin dr. a szociális ügyosztály vezetője ismertette ezután az akció, köszönetet mondott az adakozóknak, majd megkezdődött a szeretetcsomagok szétosztása.

Osszesen 198 apró csomagot kaptak a gyerekek. Ezenkívül 155 pár cipőt, 76 ruhát, 830 kalácsot, cukorkát, stb. osztottak ki közöttük.

Megható volt az az öröm, amellyel az ajándékokat fogadták. Egy kislány, alig négy éves, könnyes szemmel fordult a támtonémjéhez:

— Megjött a Jézuska...

A kalácsot rögtön majszolni kezdték. Akik cipőt kaptak, ott nyomban fel akarták próbálni. Vidám lármával, hangos nevetéssel, ujjangossal, szívükben boldogsággal hagyták el a városháza tanácsstermet a gyerekek.

Az ünnepélyen megjelentek a Nőegyletek vezetői, dr. Deák Bélánéval az élükön, ott láttuk Magassy Antal felsőházi tagot, és nejét, dr. Cserta Péternét, Németh Fela ezredes nejét, Liebhardt Istvánnét, Czibur Gézánnét, Scheib Károlynét és Bernhardt Jánosnét.

Kedden délután az utóbb elhelyezett Mindenki karácsonyfája alatt is szétosztották a szegények között a tázelőket.

Foszlós kalács, új ruha, új cipő....

700 ember boldog karácsonya Zomborban

Az Ádám-féle péküzlet környékén az esti ködös, nyirkos levegőben jó meleg kalácsillat uszik a levegőben. Mellreszivom vagy kétszer egymásután. Ez több, mint friss kenyér illat! Itt kalácsot sütnek!

Befordultam a nagykapun. A pékműhely bejáratánál már százával hűl a frissen sült, melegs illatú kalács. Benn a műhelyben Ádám Lajos és Gyula, Vellencei Róza pékmesterek ga-

konlított keze szünet nélkül szedi, rakja a foszló kemencébe a sok kalácsot. A műhelyben vagy nyolc-nyolc hölgy fonja a tészta. Annai idejék sincs, hogy megforduljanak, mikor rájuk hűsöntök. Dr. Deák Béláné, Jäger Baba, dr. Scheib Károlyné, öv. Deák Béláné, öv. Bosnyák Mátyásné, Nagy Istvánné, Nagy Anci, dr. Köhmer Béláné és természetesen Kics Magdi az agilis

Karácsonyra

RECTA órát vegyen

PARCSETICH-nál

óra, ékszer, dísztárgyak

szemüvegek nagy választékban

Bizalom tag.

Nemzeti mozival szemben

zöldkeresztes nővér forgolódna a gyuródeszka körül.

Végre megtudhatom, miről van szó.

Karácsony készül a szegény gyermekek a kalácsot ritkán látó szegény öregek számára.

Osszefogott a város vezetősége, az ONCSA, az Egyesült Női Tábor és meleg szívük karácsonyt terem azok számára, akik a maguk erejéből karácsonyi örömet nem tudnának elővarázsolni sehonnan.

Megtudtam hamarjában, hogy a pékműhely minden zugát betöltő sok kalácshoz 1 1/2 mázsa liszt kellett. Kétszer is megkértem, mert szinte hihetetlennek tetszik, hogy csak élesztőből 3 kilogramot fogyasztottak. De 15 liter tej, 5 kg. zsir, 70 tojás g. cukor is kellett a kalácsba. És ezt a sok mindent úgy gyűjtötték össze a városban!

Azt is megtudom, hogy kb. 500 gyerekköz fog nyulni ezek után a kalácsok után kedden délután két órakor a városháza nagytermében. De ott lesznek a Szeretetház lakóiból is vagy százan és közsegélyes is kap ott kalácsot kb. 100!

De kalácson kívül vagy 110 kg. liszt, 160 kg. krumpli, 150 liter bab, hagyma, citrom, alma stb. is elosztásra kerül ott, melyeket szintén a város szíve adott. Az ENT tagjai ezen felül gyűjtöttek harisnyákat, ingeket, kötött holmit és ki tudná sorra elmesélni mi mindent nem!

Másnap reggel a városháza tanácssterembe kukkantottam be.

A komoly tanácssterem még komolyabb asztalain csak úgy kacag a sok csomag, melyeket lázas sietséggel rendezget a város vezetőségének nevében és megbízásából dr. Érsek Ervin közjóléti előadó és Csanádi Róza szociális gondozónő. Megkértem, mi van a csomagokban? Bizony csak most tudom meg, hogy a sok csomag tartalma valóban komoly érték! 127 pár cipő, 27 fru- és 16 lányruha, 34 télikabát, flanelanyag, az ONCSA karácsonyi üzenetel De ezen felül a város közönségétől gyűjtött holmi: harisnyák, ingek, flanel ruhák gammaiban.

Ismerős és ismeretlen hölgyek futkároznak a városi urak arca is a boldogságtól csillog, amikor egy-egy pillanatra bekukkantanak a karácsonyi örömet rejtegető tanácssterembe.

Magam előtt látom már a délután két órakor összegyűltekező boldog gyereksereget és a többi megajándékozottat. Magam előtt látom a Bölcsőde 18 megajándékozottját, kikre este hat órakor kerül a sor. Lelkem átérzi az ajándékozók és megajándékozottak tiszta örömet.

Ma tudtam először szeretni Zombort, mert megmutatta a szívét...

A Délvidék karácsonyi száma 18 fillér jegyeztesse elő

Kétszer pengős pénzbüntetést kapott egy zombori bádogosmester

A zombori rendőrségi kapitányság rendőri büntetőbírája két hónapi elzárást helyettesítő 2000 pengős pénzbüntetésre ítélte Csulics Dragomir zombori bádogosmestert, aki a zombori Egészségügyi bádogos munkálatainak elvégzéséhez látogatott és az építkezésnél fel nem használt 400 kg. réngáncot jogtalanul fogaalomba hozta és utólagvány nélkül adta el szőlősgazdáknak. Az elítélt felelősséget az ítélet elő-

Karácsonyi ajándékot könyvet, kottát, mindenféle zene-albumot, írószereket, vásároljon
Schlotzer József, könyvkereskedőnél Zombor, Szt. Háromság tér

Aknamezőre hajszolt orosz gyermekek

Honyvéd haditudósító század
Az utóbbi időben egyre nehezebb és veszedelemesebb a vörösök dolga vonalaink előtt. Ugró, érintő és taposó aknazarak keresztelik a támadók útját. Napokon át tapogatóztak, kísérleteztek: hol tudnának átjutni a műszaki záróvonalunkon. Egymásután robbantak fel kisebb, nagyobb csoportban.

Ujabbán — egészen egyedül álló, kegyetlen módon — változtattak a helyzeten: gyermekeket, asszonyokat, nyomorékokat, a »közösség szempontjából használhatatlan embereket« kergetnek, kényszerítnek az aknazárra, hogy ösvényt nyissanak a vállalkozó vörös katonának... Így pusztítja, nagy csoportokban a kommunizmus az orosz faj gyermekeit. Egy-egy csoportból sértetlenül is kerülnek vonalaink elé asszonyok, gyermekek és férfiak. Kétségbeesetten könyörögnek az életükért és kenyérért...

Most éppen két gyermeket hoz egyik járőrünk. Agrólszakadt verebek. Remegnek, mint a nyárfalevél. Négy asszonyt és egy férfit téptek szét előttük az aknák. Ők megmenekültek. Szemükben rémület lángol. Őkölbe szorított kézzel fenyegetik a tulsó parton lévő bunkereket, állásokat, ahonnan éjjel tájban utra kényszerítették őket.

— Mindent zsidók irányítanak odaát és a mérges kommunisták — mondja magából kikelve Csenoják Andrej Filipovics 15 éves fia. — Nincs ott senkinek már nyugta. Minket is valami zsidó politikai biztos parancsára szedtek össze. Géppisztolyok elé vetek s olyan katonák közé kísérték, akik szót sem tudnak oroszul. Szibériába valók. Egymással sem igen tudnak beszélni. Mátogatnak, rabolnak, fosztogatnak és kegyetlenkednek velünk. Röhögve kergettek az aknazárnak. Persze mi tapogatózva, félve jöttünk. Édesanyám, szegény egészen kicsi koromban, titokban imádkozni tanított. Hát most nagyon imádkoztam. Társammal leghátul másztunk, kusztunk, óvatosan igyekeztünk előre nehogy, drótkabakadjunk.

Kortyint egyet a katonakávéval kínált kulacsból s utána nagy lélekzettel folytatja:

— Négy akna robbant az előttünk menő asszonyok meg emberek alatt. Az így támadt résen kusztunk át. Hogy hol? Szívesen megmutatjuk, akár most, akár este. Minden fűszálat megjegyeztünk, hisz az életünk függött tőle. Sohase fogom elfelejteni ezt a rettenetes éjszakát!

— Nincsenek szüleid? Hol dolgoztál?
— tesszük fel a kérdést.

— Nincsenek... — hangzik a válasz s rongyos, szakadozott, csupa mocskos ruhája felett összébbr huzza darabokban lógó esőköpenyét. — Édesapám 1930-ban, édesanyám rá kilenc évre halt meg. Engem munkára fogtak a vörösök. Másfél évig egy vasuti töltésen dolgoztam, azóta fűtőháznál vagyok. Most az utcán fogtak nyakon és hurcoltak a halál torkába. Eppen annyit kerestem, hogy éhen nem pusztultam. Egyetlen tisztességes inget nem tudtam szerezni még magamnak.

Érdeklődünk a tuloldali dolgokról. Termésről.

— A termés? Jó. A kicsévelt termést azonban nyomban elhárították a komiszárok és valahová hátra irányították. Ugy elhordták a gabonát, burgonyát, kölest, árpát, búzát, káposztát és minden más terményt, hogy az emberek már most éhezzenek. Az üzletekben nem lehet semmit kapni. A kenyeret adagolják. Szítálatlan, korpás lisztből készül a féligsült kenyér. A kizsábott adagnál többet senki sem kap sőt az is elmarad sokszor hetekig. Egy paradicsom tíz rubel.

Hirtelen átszámítjuk: egy és fél pengő. Híttelenkedve rázzuk a fejünket:
— Nem lehet az! Tévedsz fiam! — magyarázzuk.

Én nem uram! — hangzik a félreérthetetlen válasz. — Saját bőrömmön tapasztaltam. Azt mondják a vezetők, hogy a paradicsom fényüzési cikk az élelmezés terén, nélküle meg lehet élni! Hiszen, ha volna egyébb! A még meglevő és rejtegetve tartott egyéb élelmet azonban elviszik a házról-házra járó fosztogató katonák, akiket vállalkozások előtt leitatnak s úgy küldik a magyar állásoknak...

Ezekután Matnisó Leonid Vaszilievics tizenégy éves fiut kérdezzük ki.

— Én is árva vagyok... — hangoztatja és sirásra görbül a szája. — Fél évig árva. Négy évvel ezelőtt halt meg az apám. A vasutnál dolgozott. Enni kell. Innen a hatodik faluban lakó édesanyám engem állított a helyébe. Sokat dolgoztam, sok keserű kenyeret ettem ezen a vasuti töltésen. A vörös visszavonuláskor, ezelőtt négy hónapjal, engem is magukkal hurcoltak. Megszöknem nem lehetett. Azokat az árkokat és bunkereket ott a tulsó parton, mind mi készítettük. Aztán újból a vasúthoz kerültem. Most egyszerre fogtak el a társammal és kergettek az aknamezőkre. Amikor könyörögtem, hogy ne hurcoljanak el az anyámtól, a testvéreimtől, szájba rugtak. Nézzé meg itt ezt a hasadást. Ferdeszemű, csunya arcú katona volt.

Arról érdeklődünk, miért igyekeznek

ujabbán annyira át ide a mi oldalunkra.

— Miért jönnek át az emberek? Éheznek. Jön a tél. Nincs semmi. A vöröshadsereggel odamenekült kommunisták és zsidók, meg a katonaság mindent felemésztenek. A társam igazat mondott: már fosztogatnak, rabolnak a katonák. Röhögve veszik ki az ember kezéből az utolsó falatját. Mit tegyenek hát? Ha ottmarad a nép egész bizonyosan elpusztul a télen. Se ruhája, se fűtőanyagja nincs. Azt mondják, egyszer ugys meg kell halni. Hát nekiindulnak a Donnak. Ha aztán véletlenül nem lövik le őket a vörösök, akkor úgy gondolják: hát ha jobb dolguk lesz ideát. Mert rosszabb sorsa már seholsem lehet az embernek, mint a Don balpartján!

— Szórol-szóra igazat mondanak — mondja a védőkörletet tartó század parancsnoka. — Tegnap két asszony, azelőtt hat férfi, köztük két magát állatorvosnak mondó ember állította ugyanezeket s ami a legfontosabb, a mi vállalkozó szellemű embereink a tulsó oldalra jelentős mélységben behatolva ugyanezeket állapították meg. Természetesen a túlról jötteket szigorú felügyelet és ellenőrzés alatt tartjuk.

Ferencz Gyárfás hdp. őrm.

**Legszebb
karácsonyi ajándék
a DÉLVIDÉK színes napjainkban
ARA
40 FILLER
Minden arusunknál
megveheti**

Tunisz a világesemények előterében

Írta: Dr. Hans Ohme n

Franciaország északafrikai birtokai között legkisebb Tunisz; területe mindössze 125.130 négyzetkilométerre rug. Lakosságának lélekszáma azonban jóval sűrűbb, mint Algiré; Tuniszban pontosan 2.608.512 ember él. Az ország földrajzi felépítése olyan, mint Északafrikában általában; tengerpartja 651 km. hosszú, keleten lágy talaju, nyugaton köves, sziklás. A keleti tájakon tenyészik az olajfa; valaha ez a vidék rendkívül termékeny volt és így minden remény megvan arra, hogy megfelelő talajjavítás után ismét gazdagon gyümölcsözővé lehet tenni. A parttól befelé húzódó síkságot a hegyes, erdős Aell-Atlasz zárja be; lejtőin gabonatermelés, feljebb pedig állattenyésztés folyik. Délre pedig megkezdődik a tuniszi Szahara, ahol azután már csak az oázisok jelentenek élelhetőséget. Chotte Ghasra és El Dserid között húzódik a híres Bilodul-Dserid síkság, amelynek oázisaiban kerekken egymillió datolyapálma tenyészik. Valaha a rómaiak és arabok idejében színvonalas élet folyt itt, amit számos városrom bizonyít; ma csak árnyékát látni ennek a hajdani virágzásnak, bár a franciák számos kutat furtak a vidéken, hogy ezzel is egyengessék útját a mezőgazdasági fejlődésnek.

Az egész Atlasz területre jellemző jelenségek a sóstavak: lépten nyomon találkozni velük, leghatalmasabb azonban közöttük az El Dserid melletti. Szakértők egy régi beltenger maradványának tartják, amely az északafrikai szárazságban lassanként összezsugorodott. Ma az év legnagyobb részében teljesen száraz. A vidék folyói egyébként, noha forrásokban igen gazdag hegyekből erednek, rövidke és egy-kettőre eltűnnek a homokban. Völgyeikben azonban mégis látható valamelyes élet. Az éghajlat magassági pontok szerint változik. A tengerparton kiegyensúlyozott egészséges; a tél hasonlít az európai tavaszra. Nyaranta forró szelek fújnak a Szahara felől, s ilyenkor 40 fokra is emelkedik a hőmérséklet. Félrelemes a délfelől érkező sirokkó, amelynek nyomában mindig szárazság jár, hőség és végelethatatlan homokfelhők. Ami a növényzetet illeti az megjegyzzük a Földközi tenger más partvidékének növényvilá-

gával; különféle pálmák — datolya, agave, banán, narancs, mandula, olaj és jánoskenyér látható köztük, különösen a síkságon. Tunisz különben földmives-állam; területének körülbelül fele művelés alatt áll. Bevételeinek legnagyobb része természetesen a pámakból ered, még pedig főként a Biled-ul-Dserid egymillió és a Gabes oázis négyszázezer datolyapálmájából. A datolyán kívül pl. 1938-ban 82.000 tonna buza, 13.000 tonna árpa, 41.000 tonna növényi olaj és 1,25 millió hektoliter bor fölöslege mutatkozott.

Igásállatai között első helyen áll a tevel; ezenkívül ló is akad elég, valamint szamar és öszvér. Kétmillió birkája szép gyapjumenyiséget hoz minden évben, 11—12 millió kecske is él az országban, valamint 500.000 szarvasmarha és 20.000 sertés. A birkák számának megfelelően alakult a bennszülött ipar is, amely főként a gyapju feldolgozásával foglalkozik.

**Nagy karácsonyi vásár
KIS SZT. TERÉZ
könyv és papírkereskedésben
Szt. István Társulat és
Korda Összes kiadványai**

Igen fontos foglalkozási ág a tengeri halászat; körülbelül 4.000 halászbárka fut a tuniszi vizéken, összesen mintegy 10.000 tonna tartalommal és 15.000 halással. Az utóbbi husz esztendő alatt erős fejlődésnek indult a bányászat; ezidőszert évi termelése cca 200 millió frankra rug, amely értékéből 72 százalék foszfát, 24 százalék pedig vasérc. Ami a foszfátot illeti, ebből hatalmas készletei vannak az országban; e készleteket mintegy másfélmillió tonnára becsülik. A foszfátot és vasércet kívül cinket, barnaszén, kősót és konyhasót termelnek ki, amelyek közül azonban a szén nem fedezi a hazai szükségletet sem.

A forgalom jó vasúthálózaton bonyolódik le; Tunisz vasutainak hosszúsága 2025 kilométer, amihez járul még 50 km. hosszú villamosvasut. Sfaxtól külön vasut vezet a foszfátvidékek felé.

Csendes lesz a farsang

A belügyminiszter 134.039/1942 sz. alatt rendeletet adott ki a nyilvános helyiségek zárójáról.

A rendelet szerint a jelenlegi viszonyok között bálók és táncestélyek tartása nem időszerű. Eppen ezért felhívja a belügyminiszter az összes rendőrhatalmát, hogy bálók és táncestélyek rendezésére engedélyt ne adjanak. Nem tesz azonban észrevételt az ellen, ha a rendőrhatalmak a farsang tartama alatt néhány szerényebb keretek között rendezendő farsangi mulatság vagy est megtartását engedélyezik.

Ezek a mulatságok és teaesték is azonban legfeljebb 11 óráig engedélyezhetők.

A mulatságok meghívóit az engedélyező rendőrhatalmaktól be kell mutatni. A meghívók a papírosanyaggal való takarékoskodásra tekintettel csak a legszükségesebb tudnivalókat tartalmazhatják.

A kiadott engedélyek másolatát esetenként késelem nélkül fel kell terjeszteni a belügyminiszterhez, 1943 március hó 10 napjától kezdődően a rendőrhatalmak semmiféle mulatságot vagy estélyt nem engedélyezhetnek.

A topolyai állomásfőnök a vádlottak padján

A búzát lopkodták a vagonokból

Topolyáról jelentik: A topolyai járásbírósgon Rigyitsky Mihály büntetőbíró nagy érdeklődéssel kísért bűnügyben tartott tárgyalást. Farkas Lajos topolyai állomásfőnök ült a vádlottak padján, valamint Verbászi Márton vasuti alkalmazott, Erős Lajos molnár és Erős Dániel malombérlő. Az ügyészség lopás bűntettével vádolta őket. Farkas Lajos állomásfőnök még ez év márciusa és június között időben rábírtá Verbászi Márton malházót, hogy a „Bácskai Malomipar R. T.” topolyai cég részére vasuton érkezett búzaküldeményekből kisebb nagyobb mennyiségeket tulajdonítson el. Így összesen 34

és fél métermázsza búzával károsították meg a céget. Verbászi Márton Farkas felbujtására ezeket a lopásokat végrehajtotta.

Erős Lajost bűnrészességgel vádolják, mert zsákok kölcsönadásával és az elsajátított buza elszállításával segítségére volt Farkasnak, Erős Dániel ellen pedig a váddal élt az ügyész, hogy az ellopott búzának helyet adott malomban, noha tudhatta, hogy a buza lopott dolog.

A tárgyaláson a kihallgatott tanúk vallomásaiból nem lehetett tisztázni a tényállást, ezért a bíróság elrendelte több tanu kihallgatását és a tárgyalást elnapolta.

Több mint hatszáz halottja van az anatóliai földrengésnek

Erba város minden háza összedőlt

Isztambul, december 22.
Észak-anatólia török tartományban borzalmas erejű földrengés pusztított. A földrengés folytán Erba városban minden ház összeomlott. Több mint hatszáz ember életét veszítette, több-ezren pedig megsebesültek. Erba város a török dohánytermelő vidék központja és ott nagymennyiségű dohány volt a raktárakban. Azt hiszik, hogy a földrengés nyomán keletkezett tűz többmillió kilogramm dohányt is elpusztított.

Három évvel ezelőtt majdnem ugyanebben az időben ugyanilyen borzalmas földrengés érte ezt a várost és vidékét. Az akkori áldozatok száma több ezer.

Középanatólia több városában ugyancsak borzalmas erejű volt a földrengés. A veszteségekről még nem érkeztek számadatok. Attól tartanak, hogy több ezer ember veszítette életét.

Ankarából kedden délelőtt elindult az első segélyvonat a földrengéssújtotta területre.

Be kell jelenteni a rendőri bejelentő hivatalban azokat a fiukat, akik 1943-ban 12. és azokat a leányokat, akik 16. életévüket betöltik

A m. kir. rendőrség zombori kapitányságának vezetője felhívja Zombor thj. sz. kir. város közönségének figyelmét arra, hogy a 380.000/1941. B. M. rendelet 10. §-a értelmében (mint minden évben, így) 1943. évi január hó 1. és 31. napja között azokat a fiu gyermekeket, akik az 1943. év folyamán a 12., továbbá azokat a leányokat, akik az 1943. év folyamán 16. életévüket elérik, külön részükre kiállított bejelentőlapon be

kell jelenteni a rendőrség bejelentő hivatalában.

Az a szülő, aki gyermekét a megjelölt időben külön bejelentő lapon bejelenteni elmulasztja, 15 napig (terjedhető elzárással büntetendő. A határidő lejártá után a rkapitányság közgeivel ezen kötelesség teljesítését ellenőriztetni fogja és a mulasztók ellen a kihágási eljárást megindíttatja.

A vásárlási könyvre vonatkozó szabályokat szigorúan be kell tartani

A Közéllátási Hivatal nyomtatékosan felhívja az érdekelt kereskedőket és iparosokat, hogy a vásárlási könyvre vonatkozó szabályok szigorú betartására a saját érdekükben ügyeljenek. A folyamatban lévő karácsony előtti fokozott vásárlások során hivatalosan is ellenőrzik az üzleteket abból a célból, hogy a visszaéléseket felderítsék.

A rendelet értelmében hat hónapig terjedhető elzárással büntetik azt a kereskedőt, aki

közsükségleti cikket a fogyasztónak kiszolgált, holott a vásárlási könyvben foglalt bejegyzésből megállapítható, hogy az illető fogyasztó a rendkívüli gazdasági viszonyok által indokolt mértéket meghaladó mennyiségű árut vásárolt már. Hasonlóképpen hat hónapig terjedhető elzárással kell büntetni azt a kereskedőt, aki valamely fogyasztó részére olyan árut szolgáltat ki, amely áru sem az illető fogyasztónak, sem pedig a vásárlási könyvbe beírt más szá-

Patria
KAVÉPOTLO

Ígyünk forrón

Minden este a kávézó
Patria kávépotló!
Nézzétek
a csodát a csodák!
Minden
kiszámlázásnál
díjazás!

December
23
Szerda

mélynek használatára nem alkalmas, pl. gyermekruhát szolgálhat ki olyan vásárlási könyvre, amelyben gyermek bejegyezve nincsen.

A vásárlási könyvre vonatkozó rendelkezések betartását a hatóság nemcsak a kereskedőknél, hanem a fogyasztóknál is ellenőrizheti a visszaélések megtorlásáról gondoskodik.

(MTI)

ZENE

Koréh Endre hangversenye

Felejthetetlen élményben volt része annak az aránylag kevés számú közönségnek, amely Koréh Endrének, a m. kir. Operaház tagjának zombori hangversenyét feloldódva az igazi zene és a legbívósebb hangszere, az emberi hang varázsában, — végigérezte.

A művész egyforma biztonsággal és fölényes tudásával, igazi bensőátérzéssel szólaltatta meg azokat a zenei igazgyöngyöket, amelyek műsorán szerepeltek. Olyan sokat adott, hogy a kapott felejthetetlen zenei élmény hosszú időnkig elraktározódott az őt megértő és megérező szép-lelkűekben.

Hálásan megköszönjük neki, hogy itt a Délvidéken, ahol a magyar énekes kultúrát eddig csak kisebb reprezentások útján és feltületesen ismertük, most általa mélyebben megérezhettük, illetve egész teljességében láthattuk.

Koréh Endre hangja a szép emberi hangon felül — amely anyagszerűségét, a szokásos zavaró fogyatékosokat már teljesen túlnötte — olyan tökéletes, bívósen szóló hangszere, amely technikailag a legnagyobb könnyedséggel oldja meg az igazán nehéz zenei feladatokat is.

A gazdag műsor valamennyi száma élményszerűen hatott, mégis mintha a művész Massenet: Elégiajában majd Kodály: Magányosságában egy-egy pillanatra elvezítette volna azt a bívós fonalat, amely egyébként őt a közönséggel az egész estén át elváhatatlanul összefűzte.

Zombor zenekedvelő közönsége hálás köszönetet mond a művészen felül a zongora kíséretet hibátlanul és művészi tökélyvel ellátó Pongrácz zongoraművésznek és az estet rendező népművelési bizottság vezető titkárnak majd városunk zenei vezetőinek, akik áldozatot nem kimélve lehetővé tették a felejthetetlen zenei élmény megvalósulását.

Kérjük a rendezőket, hogy ne veszítsék el kedvüket a most tapasztalt részvétlenség folytán, mert merjük remélni, hogy a kezdet nehézségein túljutva Zombor város közönsége a jövőben jobban lerója hátját értékes kulturális munkájuk iránt.

dr. Cs.

Hírek:

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szenttelek utca 12. Telefon 331. **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Városi gyógy-szertár, Szt. György tér.

Kinevezés. Dr. Deák Leó főispán dr. Barcsay Iván és dr. Adám Zoltán vármegyei aljegyzőket tb. főszolgabírókká nevezte ki.

Kinevezés. »A tanker, kir. főigazgató az újvidéki tankerület leányközépiskolájának testnevelési tanulmányi felügyelőjévé özv. Mocsáry Jenőné Göljöncsér Julia áll. leányliceumi és tanítóképzőintézeti testnevelő tanárt nevezte ki».

Meghosszabbították az iparfejlesztési törvényt. A kormány a hivatalos lap vasárnapi számában kiadott rendeletével az iparfejlesztésről szóló 1931. XXI. tc. I., II. és III. fejezetének a 4050—1942. M. E. számú rendelet szerint 1942. december 31-én lejárató hatályát 1943. december 31-ig meghosszabbította.

Zentán megtartják az éjjeli misét. A Szentalya olyan értelmű rendelkezést adott ki, hogy ahol a légóltalmi rendelkezések így kívánják, a hagyományos éjjeli misét a helyzetre való tekintettel korábbi időpontban is meg lehet tartani. Erre Zentán nem kerül sor, mert fennálló légóltalmi rendelkezéseket össze lehet egyeztetni az éjjeli mise megtartásával. A zentai templomokban tehát, — mindenütt a szokásos módon és időben tartják majd meg »az angyalok miséjét«.

Az újverbázi Egyesült Női Tábor karácsonyi ajándékokat osztott ki a szegény magyar gyermekek között. Újverbásról jelentik: Dr. Müller Mátyásné elnöknő beszámolójában vázolta az ENT munkásságát. A szegény gyermekek között 45 pár cipő, 35 fiuruha, 30 leányruha, 15 fiúing, 28 pár gyapjuharisnya és 2 télikabát került kiosztásra. Az elmúlt év folyamán az első szentáldozás alkalmával 12 gyermeket láttak el ruhával és cipővel. A napköziotthonban 50 gyermeket gondoztak és teljes ellátásáról gondoskodtak június 15-től augusztus 1-ig. A napköziotthon szeptember 1-én ismét megnyílt és ott a rászoruló gyermekeket ebédel és uzsonnával látják el. A gyors segítyeket részben természetben részben pénzben az egyesület következő tagjai adták össze. Brust Jánosné, Kiskér, Csákvári Zoltánné, Géhl Györgyné, özv. Groszmann Frigyesné, Kern Zsigmondné, Kiss Gáborné, Kollár Adámné, Lotz Jakabné, dr. Müller Mátyásné, Szauer Jánosné, Szilárd Frigyesné, Tábori Gyuláné, özv. Urbánné, Schuch Gyuláné, dr. Tessényi Béláné, Tóth Ferencné és Schröder Péter plébános. Újverbász község 500 pengővel támogatta az egyesületet. Az első áldozók ruhasegélyére a főispáni hivataltól 342 pengőt adott, a cukorgyár igazgatóságától kaptak 500 pengőt, a napköziotthon javára rendezett gyűjtés pedig 700 pengőt eredményezett. A karácsonyi ruha- és cipősegélyhez ismét hozzájárult a Cukorgyár 1.162 pengővel, a főispáni hivatal pedig 1.077 pengővel. Dr. Müllerné beszámolójában ismételtelen köszönetet mondott a bőkezű adakozóknak.

Élelmiszer fából. Egy német mürostvállalatnak a mürosttermeléshez szükséges növényi fehérjék teljes kihasználásával sikerült eljárást kidolgoznia emberi táplálékul is kitűnően alkalmas és könnyen emészthető tápélesztő előállítására. Az újszerű élelmiszer különösen rendkívül magas B-vitamintartalmával tünik ki és a zabpehelyhez hasonló alakban fog forgalomba kerülni.

Színház

A KÖSZEGI SZINTÁRSULAT MUSORA:

Kedden és szerdán Névtelen asszony. Csütörtökön (csak délután, gyermekelőadás) János vitéz.

Pénteken délután és este: Három huszár.

A folyóba zuhant egy kisiklott spanyol tehervonat. Madridból jelentik: Egy tehervonat abban a pillanatban siklott ki, amikor egy folyó hidján haladt át. A mozdony és 22 kocsija a vízbe zuhant. Részletek még hiányoznak.

A szegény gyermekek téli felruházása céljára műkedvelőelőadást rendeznek Bácskossuthfalván. Tudósítónk jelenti: A bácskossuthfalvai Nőegylet a szegény gyermekek téli felruházása céljára karácsony másnapján és vasárnap este műkedvelő előadást rendez a Polgári Kör színháztermében. Lenz Ferenc »Rókalyuk« című három felvonásos bohózata kerül bemutatásra. A bohózat szereplői: Polivka Mancika, Csákvári Ferencné, Bayer Marika, Pokorny Jánosné, Pokorny Valika, Gereben Sándorné, Kása Ernő Tibor, Csákvári Ferenc, Szücs László, Földi József, Horváth Gyula, Ocskó György, Gereben Sándor és Solya János. Az előadást Gereben Sándorné rendezi, zongorán kísér Otterbein Józsefné, karnagy Bajsay István, a táncokat pedig Hauzler Alajos tánc tanár tanította be.

Nincs áram Bácskossuthfalván és Pacséron. Tudósítónk jelenti: A lakosság körében nagy elkeseredést váltott ki, hogy Bácskossuthfalva és Pacsér községekben már napok óta szünetel az áramszolgáltatás. A villanytelep az üzemhez szükséges tüzfűt nem tudja előteremtteni és így kénytelen volt az üzemet leállítani.

Karácsony másnapján táncestély a Vadászkürtben

Elektromos halászat. Egy német elektrotechnikai gyár hosszabb kísérletezés után készüléket szerkesztett, melynek segítségével tíz méternél nem szélesebb folyóvizek egész halállományát könnyű szerrel szárazra lehet hozni. A készülék a víz egyes szakaszait áramkörbe kapcsolja be, úgyhogy a halak az áram izgatására a pozitív pólus felé tödulnak, ahol már merítőháló várja őket. Gyakorlatban természetesen az egész állomány kihalászására nem kerül sor, de a módszernek is nagy előnye, hogy kitűnően alkalmas a ragadozóhalak teljes kipusztítására.

Régifajta, vastag, sárga „PESTI HIRLAP” könyveket veszek, vidékről is. STEVÓ dohánytőzsde a városházával szemben, a lánchban.

Közművelődési előadás Nemesmiliticsen. A DMKSz nemesmiliticsi fiókja a vármegyei iskolán kívüli népoktatás helyi szervezetével karoltve dec. 20-án d. u. 4 órakor rendezte a Mátyus vendéglőben harmadik közművelődési előadását a következő műsossal: 1. Történelmi félóra a Hunyadiakról. Előadták: Faranyay Károly, Andrékovich Jenő, Kanyó Lajos, Mátyus Lajos, Seregi Illés, Stefkó Géza, Vujevich János és Újházi András polgári iskolai magántanulók Körmeny István tanár vezetésével. 2. Vajlás — erkölcsi előadás Capistránói Sz. Jánosról. Tartotta Lantos Károly r. kat. adminisztrátor. 3. Népegészségügyi előadást tartott Dr. Odry Pál községi orvos a tudóvesztéről. 4. Arany János, Toldijának IV. énekét, ismertette Körmeny István tanár. 5. A »Levente Betlehemjárás«-t bemutatták: Burza Tamás, Littvay Péter, Nagy Péter, Mátyus Béla, Nagy Miklós, Kanyó János, Ivánkovich Gergely, Vargt András és Ktich Péter leventék Tabody Zoltán jegyző és leventeoktató betanításában.

Szegénysorsú iskolásgyermekek Segélyezése Apátinban. Tudósítónk jelenti: A vallás és közoktatásügyi miniszter az apátini magyar és német tannyelvű polgári iskola részére 2000 pengő tanulmányi segélyt utalt ki. A segély kiosztása megható ünnepég keretében foly le. Az ünnepélyen megjelentek a helyi hatóságok képviselői és a gyermekek szülei is. A ráutalást igazoló okmányok alapján az iskola tanári testülete a következő tanulókat részesítette segélyben: Asztalos Erzsébet 100, Kedves Gyula 60, Keszeg Lajos 60, Mihalek Lajos 60, Minszki Ferenc 80, Pfeiffer Anna 80, Jagica Katalin 80, Rickert János 80, Illés Ferenc 90, Dúty Mihály 80, Csernai Ferenc 80, Crbetz Dorottya 100, Francia Ilona 80, Bencsik Viktória 100, Kurta Franciska 60, Futó Katalin 60, Merli János 100, Táncsik Sándor 80, Pintér János 60, Breznyák Ilona 80, Jaszanek Pál 100, Kemény Teréz 100, Albrecht János 100, Széber Ádám 70, Dvorsák Magdolna 75 pengő.

Szerdán kezdődik a zombori leventék szeretetszája. A zombori leventék szerdán reggel utnak indulnak, hogy bejárják a várost és bekopogtassanak minden házba és adományokat kérjenek fronton küzdő honvédek hozzátartozói javára. A leventék ellenszolgáltatást adnak az adományokért: emléklapokat, bélyegeket stb. és remélik, hogy Zombor társadalma olyan szívélyes szeretettel fogadja őket, mint amilyen szeretettel és önzetlenséggel végzik ők ezt a nehéz, de magasztos munkát, hogy minél szebb karácsonyt szerezzenek minden katona itthon maradt hozzátartozójának.

A zombori r. kat. Legényegylet karácsony másnapján este 5 órától 11 óráig táncestélyt rendez a Vadászkürtben.

Jégpályát létesítenek a zombori gimnázisták. Kipirult arcú diákok dolgoznak napok óta a zombori gimnázium udvarán: az ötödik osztály tanulói készülnek a télre, jégpályát készítenek. A gimnázium udvarának egy részét simára dolgozták, körülkerítették és vízzel árasztották el. A korcsolyapálya létesítésével nemcsak a gimnazisták, hanem általában valamennyi diák számára lehetővé tették a téli sportok üzését.

Karácsonyi ünnepélyt rendeztek az őrslási magyar elemisták. Tudósítónk jelenti: Az elemi iskola tanulói jól sikerült karácsonyi előadást rendeztek a harctéren küzdő honvédek hozzátartozóinak karácsonyi segélyezésére. Az előadást a MKE helyiségében tartották meg. Az ünnepélyt Molnár László tanító nyitotta meg és megnyitó beszédében a harctéren küzdő honvédek áldozatkésztségét méltatta. A lelkes tapsal fogadott beszéd után kezdődött az ünnepi műsor. A »Nagymosás« című színművet az I. és II. osztály növendékei adták elő. »Magyar karácsony 1942-ben« című karácsonyi színmű került ezután bemutatásra és nagy sikert aratott. Ezt egy énekszám, majd magyar tánc követte, melyet a kicsinyek különös bájjal léjtettek. A közönség kívánságára kétszer is meg kellett ismételnük. A kis szereplők nagy sikerét a tanítói kar szorgalma és rendíthetetlen tennikarása tette lehetővé. Weis Jánosné, Venczák Teréz és Molnár László tanítók fáradozása külön elismerést érdemel.

Kitüntették bacsalmási honvéd. Bácsalmásról jelentik: Nem régen számoltunk be arról, hogy vitéz Gátmezey József őrmester bacsalmási lakos a Don melléki harcok során oly vitéz magatartást tanúsított, hogy vitézségi érmet és vitézi címet érdemelt ki. Később megkapta a német II. osztályú vaskeresztet is. Most vitéz Gátmezey őrmestert a nagy arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Közgazdaság

Engedélyezték a záloglevélkölcsönökre való rendkívüli visszafizetéseket

A hivatalos lap december 20-i számában közzétett rendelet értelmében a belföldi pénzintézet által kibocsátott záloglevelek kibocsátásának alapjául szolgáló kölcsönökre a pénzügyminiszter további rendelkezéséig az adós a hitelező pénzintézet hozzájárulásával rendkívüli visszafizetést teljesíthet. E rendelkezéssel kapcsolatban illetékes helyről a következőkre hívják fel az érdekeltek figyelmét:

A záloglevélkibocsátó pénzintézetek késznek nyilatkoztak arra, hogy az 1943. évi január hó 1-től—1943. évi június hó 30-ig terjedő időszakban azon állomány erejéig, melynek ellenében nincsenek záloglevelek forgalomban, jelzálogos adósaiktól egész tartozásukra vagy annak egy részére készpénzben soronkívül visszafizetéseket elfogadnak. Ezenfelül záloglevéllel is lehet visszafizetni összegszerű korlátozás nélkül.

Készpénzben történő visszafizetés esetében a dollár 4.30 P-vel, a font 19.40 P-vel, a svájci frank 0.90 P-vel, az aranyfont pedig érmeperitáson vétetik számításba.

Visszafizetés esetén az intézetek a stornódíj felszámításától eltekintenek, a kamat, jutalék, kezelési költség vagy más eféle járuléki címen pedig — ide nem értve a per- és végrehajtási költségeket — további fizetést azoktól az önként fizető adósoktól, akik az érvényben lévő rendeletek szerinti letétbehelyezési kötelezettségüknek korábban eleget tettek, nem követelnek.

Részleges tökevvisszafizetést rendszerint csak akkor lehet teljesíteni, ha az adós a kölcsönrel kapcsolatos egész hátralékát is rendezi. Részletesen eladás esetén azonban készek az intézetek az eset körülményeit méltányosan figyelembevenni. Az esetleges hátralékok önkéntes visszafizetésnél a következőképpen rendezhetők:

- az 1933. évi február hó 27-e előtt esedékessé vált, a soronkívüli visszafizetés időpontjában még rendezetlen annuitásokat az esedékesség napján érvényben volt jogszabályoknak megfelelően kell elszámolni;
- a későbbi rendeletek alapján megállapított letételi köteletség elmulasztásából eredő hátralékokat az esedékesség napján érvényben volt jogszabályoknak megfelelően számolják el;
- a fenti hátralékok után legfeljebb 5%-os késedelmi kamatot lehet felszámítani s a bírságot elengedik.

Ezek a feltételek csak az 1943. június 30-ig teljesített soronkívüli visszafizetésekre vonatkoznak és a visszafizetésekkel kapcsolatos korábbi megállapodásokat, illetőleg elszámolásokat nem érintik.

A visszafizetési lehetőség a fenti határidőn belül is korlátozott, ezért saját jól felfogott érdekében jár el mindenki, ha a soronkívüli visszafizetés lehetőségével, amennyiben erre módja van, minél előbb él.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közleményei

AZ ÜGYNÖKÖK ARCKÉPES IGAZOLÓ KÖNYVE TÁRGYÁBAN KIBOCSAJTOTT 3.980/1942. M. E. SZ. RENDELET MEGYARÁZATA

A kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter 144.534/1942. II. szám alatt a következő fontos leiratot intézte a kamarához:

Az egyik kereskedelmi és iparkamara felvetette azt a kérdést, hogy az iparjogositványos ügynöki cégek által alkalmazott ügynökök a 3.980/1942. K. K. M. sz. rendelettel rendszere-

A visszafizetésben fentiekben ismertetett kedvezményei nem terjednek ki az ugynevezett ipari záloglevelek és általában a kötvények kibocsátásának alapjául szolgáló kölcsönökre, kivéve az Országos Központi Hitelszövetkezetnek dollárértékben nyújtott kötvényes kölcsönait, amelyekre visszafizetéseket szintén lehet teljesíteni.

EGY ÉVVEL MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A KÜLFÖLDEL SZEMBEN FENNÁLLÓ TARTOZÁSOK PENGŐÉRTÉKBEN VALÓ BEFIZETÉSÉRŐL SZÓLÓ RENDELETET

A kormány a külfölddel szemben fennálló egyes tartozásoknak pengőértékben való befizetéséről szóló rendelet hatályát 1942. december 22-ig ismét meghosszabbította. Egyidejűleg a pénzügyminiszter az előző években kibocsátott azonos tárgyú rendeletek előírásával megegyezően szabályozta a belföldi adósok pengőletéti köteletségét, ugyancsak 1943. december 22-ig. A kormány ugyancsak meghosszabbította az aranyban teljesítendő fizetésekre vonatkozó rendelet hatályát 1943. december 22-ig. A hitelezőnek tehát újra joga van nyilatkozni, hogy elfogadja-e adósától a tartozás kiegyenlítését pengőben, vagy a halasztást választja. — A hivatalos lap vasárnapi száma kormányrendeletet közöl, amely azt kívánja biztosítani, hogy a külföldi hitelezőivel szemben fenálló rövid és középlejáratu tartozások adósaik azokban a viszonylatokban, amelyekben hitelrögzítő megállapodás nem jött létre, az esedékessé váló kamatok fejében 1942. október 15-től 1943. október 15-ig terjedő időszak alatt is, ugyanugy, mint a múlt évben, megfelelő pengőösszeget helyezzenek letétbe és a letéti kötelezettség teljesítése esetén a szükséges jogi védelemben részesüljenek. Azokban a viszonylatokban, amelyekben hitelrögzítő megállapodás létrejött, az adósok természetesen a megállapodások szerint őket terhelő fizetéseket kötelesek teljesíteni.

A NAPRAFORGÓOLAJ ÁRA

A közellátásügyi miniszter megállapította az idei termésű napraforgómagból előállított napraforgóolaj és az abból készült féltermékek legmagasabb árát. Az étkezési célra szolgáló nyers napraforgóolaj legmagasabb viszonteladói eladási ára legalább egy teljes hordó vétele esetén, a nagykereskedő telephelyén kölcsönhordóban mázsánként 303 pengő. A napraforgóolaj legmagasabb fogyasztói ára a vevő edényében kimérve az ország egész területén egységesen kg-ként 3.22, literenként 2.92 pengő.

Hirdetéseket karácsonyi lapunk részére szívesen fogadjunk el

könyve 2. lapjának első rovatába irt bejegyzéssel az igazoltató előtt tanusítja. Az ügynöki cég azonban a saját alkalmazott ügynökének arcképes igazoló-könyvébe ezt már nem jegyzi be, mert az ügynöki arcképes igazoló könyv második és következő oldalainak szövege szerint az első rovatba csupán annak az iparosnak (kereskedőnek) a nevét és telephelyét lehet bejegyezni, akinek az ügynök ügynöki munkát végez.

A kérdést felvető kereskedelmi és iparkamara ezzel kapcsolatban azt javasolta, hogy az ügynöki arcképes igazoló-könyv azokban az esetekben, mikor ügynöki cégek által alkalmazott ügynökök részére állítatnak ki, oly betétlappal láttassék el, amely betétlapon az ügynöki cég az általa a különböző megbízó iparosoktól (kereskedőktől) kapott megbízás mibenlétét, terjedelmét igazolhatja.

A felvetett kérdéssel kapcsolatban a minisztérium álláspontja ez:

Abban az esetben, amikor valamely kereskedő ügynöki cégnek ad ügynöki munka folytatására megbízást és az ügynöki cég a megbízás alapján alkalmazottjaival végzeteti az ügynöki munkát, a megbízó rendelkezéseit akként kell alkalmazni, mint a megbízó iparos (kereskedő) az ügynöki arcképes igazoló-könyv második (és következő) oldalának megfelelő rovatát kitölti s ezzel az ügynöki cég a megbízás jogosságát a saját személyére nézve igazolni tudja. Ha viszont az ügynöki cég az iparostól (kereskedőtől) kapott megbízást alkalmazott ügynökeivel végzeteti, az alkalmazott ügynökök már rendelkeznek arcképes igazoló-könyvvel, amelybe az ügynöki cég az alkalmazás tényét már az alkalmazott ügynök alkalmazásbavételének időpontjával eszközölt bejegyzéssel igazolta. Az ügynöki tevékenység folytatásának jogszerűsége tehát az ügynöki cég szempontjából a megbízó iparos (kereskedő) felé az utóbbi által foganatosított bejegyzéssel, az alkalmazott ügynökök szempontjából pedig az ügynöki cég felé az ügynöki cég által eszközölt bejegyzéssel és az iparhatósági megerősítéssel igazolható.

Az iparjogositványal rendelkező ügynök alkalmazottja csak a munkaadójának adott megbízások keretein belül fejthet ki ügynöki tevékenységet. Ezeknek a kereteknek megtartását a munkaadó ügynök alkalmazottjának megfelelő ellenőrzésével köteles biztosítani. Ezért a szóbanlévő keretek megtartásának érdekében új rendelkezés kiadását nem tartom szükségesnek.

A TOVÁBBÁRUSÍTÓK FOGALMA A NYILT ÁRUSÍTÁSI ÜZLETEK ZÁRÓÁRA SZEMPONTJÁBÓL

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 155.021/1942. I. szám alatt a következő leiratot intézte a kamarához:

Az üzleti záróról szóló 1942. évi VI. törvény cikk 1. §-ának (2) bekezdése és a törvény végrehajtása tárgyában kiadott 134.800/1942. K. K. M. számú rendelet 5. §-ának (4) bekezdése szerint a gyárak telepei és raktárai, amelyekből készítményeiket továbbárusítóknak szétküldik, nem minősíthetők nyílt árusítási üzleteknek. Az idézett rendelkezés szempontjából azok a gyárosok és iparosok, akik valamely gyártól annak olyan készítményét vásárolják meg, amelyre iparuk gyakorlásához, illetőleg készítményeik előállításához szükségük van, a továbbárusítókkal egy tekintet alá esnek. A gyárak telepei és raktárai tehát abban az esetben sem minősíthetők nyílt árusítási üzleteknek, ha készítményeiket azokat felhasználó vagy feldolgozó gyárosoknak vagy iparosoknak szállítják.

Ezzel szemben, ha valamelyik gyáros telepén, (raktárából) bár csupán saját készítményeit, de nem csak továbbárusítóknak, hanem fogyasztóknak is árusítja, vagy ha telepén (raktárában) nem csupán saját készítményeit tartja, hanem más gyáraktól vásárolt árut is tart és azt telepéről (raktárából) a vásárlóknak árusítja, szállítja, telepe (raktára) nyílt árusítási üzletnek minősül és pedig abban az esetben is, ha csupán továbbárusítóknak árusít.

VASKERESKEDŐ KERÉKPÁRALKATRÉS Z ARUSITÁSI JOGA

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 58.861/1942. szám alatt közölte azt az elvi álláspontját, hogy a vaskereskedő az erre jogosító iparigazolványa alapján, amint azt a 96.667/1940. II. K. K. M. számú leiratában már közölte, csak a kerékpárok forgalombahozatalával nem foglalkozhatik, vasból, acélból és fémből készült kerékpáralkatrészeket tehát — külön erre jogosító iparigazolvány nélkül is — jogosult árusítani, a műszaki cikkekkel kereskedő azonban, amint ezt a 169.238/1941. II. K. K. M. számú elvi határozatában már közölte, az erre jogosító iparigazolványa alapján sem kerékpárok, sem kerékpáralkatrészek forgalombahozatalával nem foglalkozhatik.

SZÜKSÉGTELEN IPARJOGOSITVÁNYOK KIÁLLÍTÁSÁNAK MELLŐZÉSE

A vegyeskereskedők (szatócsok) az állandó joggyakorlat szerint az erre jogosító iparigazolvány alapján jogosultak a fogyasztó közönség elsőrendű szükségleti tárgyait képező iparcikkeket árusítani (feltétlen üzletkőr), olyan helyen pedig, ahol az illető iparcikk kizárólagos árusításával foglalkozó szakmabeli kereskedő nincs, jogosultak a nem elsőrendű szükségleti tárgyakat is forgalomba hozni (feltételes üzletkőr).

Ehhez képest ezeken a helyeken a vegyeskereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvánnyal rendelkező folyamodók által újabb iparigazolvány kiállítása iránt előterjesztett kérelmek a fentiekre figyelemmel bírálандók el és annak kiállítását, mindaddig, amíg valamely iparcikk kizárólagos árusításával foglalkozó szakmabeli kereskedő nincs, — mint szükségtelent — a fentiekre utaló megokolással, meg kell tagadni.

A kijelölésért, vagy a bizonyos cikkekben áruellátásban részesíthető kereskedők névjegyzésébe felvételért folyamodók is gyakran kérelmezik újabb iparigazolvány kiállítását, holott arra nincs szükségük, mert meglévő iparigazolványaik alapján az árusítani kívánt cikkek forgalombahozatalára jogosultak. Ilyen esetben is a kért iparjogosítványok kiállítását — mint szükségtelent — meg kell tagadni.

Amennyiben kétség merülne fel az iránt, hogy a kérdéses cikk árusítására a folyamodó a

birtokában levő iparigazolvány alapján jogosult-e, az iratokat véleményezés céljából az illetékes kereskedelmi- és iparkamarához kell megküldeni.

A zombori kir. törvényszék.
3586/1942. 2 szám.

HIRDETME NY.

A zombori kir. törvényszék dr. Berlekovich József apatini ügyvéd által képviselt Prakesek Péter apatini lakos folyamodó kérelme folytán az 1894:XXXI. tc. 77. §-ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Prakesek Péterné szül. Luker Juliannát volt apatini lakost, hogy férjével: Prakesek Péterrel az 1942. évi szept. hó 20. napján az apatini állami anyakönyvvezető előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdetménynek a hivatalos hírlapban történt beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni.

Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdetményi idézés mellőzésével Ráics Károly ügyvéd zombori lakos, most kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Zombor, 1942. évi december hó 1. napján.
Dr. Prodánovits L. s. k.,
kir. tszéki bír.

A kiadmány hitelélül:
Mihályovits B.
p. k. i. vezetője.

HIRDETME NY.

A m. kir. Erzsébet Tudományegyetem jog- és államtudományi karán a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 92.638/1942. IV. sz. rendelete alapján a hites könyvvizsgálói képesítő vizsgára hocsátáshoz szükséges szakismertek elsajátítása céljából 1943. évi január 25-én átmeneti revizori tanfolyam nyílik meg.

Erre a tanfolyamra az vehető fel, aki a vizs zacsatolt délvidéki területen az 1941. április 11. napján hatályban volt jogszabályok vagy a magyar jogszabályoknak megfelelő érettségi

Csak a jó könyv épít és tanít a rossz könyv rombol és butít
Vásárolja könyveit

Kis Szt. Teréz
könyvkereskedésben,
Deák Ferenc téri
pavillonban

vizgát tett vagy az érettségi vizsgának megfelelő s azzal egyenértékű más képesítést szerzett. A tanfolyam tartama 1 egyetemi tanév, mely félévre oszlik. Kötelező heti óraszám az I. félévben heti 17 óra. A tandíj félévenként 100, beírási díj 10 pengő.

A tanfolyamot sikeresen elvégzett hallgató a dékán által aláírt és a kar pecsétjével ellátott bizonyítványt kap, amelynek alapján 1947. évi április 14-ig hites könyvvizsgáló képesítő vizsgára bocsátható.

A felvételt a jog- és államtudományi kar dékánjától írásban kell kérelmezni. A 2.— P. bélyeggel ellátott folyamodványhoz a következő okiratok csatolandók:

- a) születési anyakönyvi kivonat (keresztlevél),
- b) mindkét szülő születési anyakönyvi kivonata,
- c) érettségi bizonyítvány vagy azzal egyenértékű más képesítést tanúsító bizonyítván,
- d) erkölcsi bizonyítvány folyamodó nemzeti hűségéről s erkölcsi megbízhatóságáról,
- e) ha a folyamodó vagy atyja harctéri szolgálatot teljesített a Károly csapatkereszt elnyerésének igazolása,
- f) ha a folyamodó hadi árva, ennek közhatalósági igazolása,
- g) ha a folyamodó kiskorú, közhatalósági bizonyítvány szüleinek foglalkozásáról,
- h) a szükséghez képest az 1939:IV. t. c. 7. §-ának végrehajtása tárgyában kiadott 7306/1938. M. E. sz. rendelettel előírt igazoló okiratok.

Pécs, 1942. december 15-én.

Dr. Krisztics Sándor s. k.,

Dr. Krisztics Sándor s. k.,
a pécsi m. kir. Erzsébet Tudományegyetem jog- és államtudományi karának dékánja.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(55)

Weir nem tudta volna megmondani, hogy hogyan jutott be a tárgyalóterembe. Nagy, disztelen helyiség volt a városháza második emeletén, fulladásig tömve emberekkel. Negyvennyolc esküdt várta, hogy kiválasszák közülök a zsüri tagjait.

A kiválasztás művelete nem érdekelte Weirt. Neki valamennyi jelölt egyformán idegen volt. E helyett Leilát nézte, ki a közönségnek háttal ült az asztal mellett. Canby kettőjük között ült, míg Leila másik oldalán Mrs. Canby, egy csinos, élénk tekintetű fiatal hölgy foglalt helyet. Leila egész más nőnek látszott az izléses, igen egyszerű és igen drága barna ruhában, amelyet Mrs. Canby hozott neki. Ugy illett hozzá, mintha világeletemben mindig csak a legfinomabb ruhákat viselte volna.

A megnyitó szavakat Weir csak félig hallotta. Birkett, a nemtelen képű, koravén fiatal ember elmondta, amit várni lehetett tőle. Weirnek forrott a vére, elfordította tekintetét és igyekezett nem hallgatni oda. Canby már előre közölte Weirrel, hogy mit szándékozik mondani. Ugyes beszéd volt és ügyes az előadás módja is. Azonban a tizenkét esküdt pléharcán semmiféle hatás se látszott.

— Szörnyű emberek — panaszkodott Canby Weirnek. — Az ember megfagy tőlük.
— Idegennek szemben mindig ilyenek — mondta Weir. — Magam is tapasztaltam.

A vád első tanuja a sheriff volt. Mikor felkötött karral és sápadttá vált arccal belépett a terembe, hängos morajlás köszöntötte. Frank nem vett róla tudomást és leült. Láthatóan kerülte, hogy Weirre rápillantson.

Vallomásában tökéletes pártatlansággal

mondta el a dolgokat. Mikor már a vége felé tartott, Canby odasugta Weirnek:

— Ez az ember oly tisztességesen beszél, hogy csak rossz hatást keltene, ha megpróbálnám belezavarni. De egypár kérdést mégis tesztek.

— Ön a szakértő — mondta Weir.

— Ugyabár, — fordult Canby a sheriffhez — mielőtt ezek a dolgok történtek, ön és a vádlott, Weir Lambert, jó barátok voltak.

— Igen — felelt Frank.

— És most?

— Nem vezet ellene semmi ellenszenv.

— Ön már régóta sheriffje a megyének, ugy-e?

— Most kezdtem meg harmadszor a hivataloskodásomat.

— Akkor hát már sok gonosztevővel volt dolga. Igaz?

— Meglehetősen. Bár hiszen Kentben nem gyakoriak a bűnesetek.

— Már most, — folytatta Canby hangsúlyozottan — tapasztalatai alapján mondhatja azt, hogy a két vádlott a gonosztevők típusához tartozik?

Birkett felpattant a helyéről. — Tiltakozom a kérdés feltevése ellen! — kiáltotta. — Annak, hogy a sheriff milyen véleménnyel van a vádlottak jelleméről, semmi köze a fennforgó tényekhez.

— A kérdést nem engedem feltenni — mondta Comerford.

— Köszönöm — szólt Canby gúnyosan és leült.

— Csak egy pillanat — fordult most Birkett a sheriffhez. — Miután tisztelt barátom szóba

hozta a dolgot, szeretném, ha ön válaszolna a következő kérdésre: Mi az oka, hogy ön a történetek után is nem érez ellenszenvet a vádlott Weir Lambert iránt?

— Az, — felelt Frank lassan — hogy, véleményem szerint, olyan érzelmek hatása miatt cselekedett, amelyek kiforgatták eredeti természetéből.

— Tiltakozom e felelet jegyzőkönyvbe vtele ellen — szólt Canby.

— Nem vesszük jegyzőkönyvbe — mondta Comerford.

Birkett vigyorogva ült le.

XX.

Egy másik élénk kép, mely Weir agyába bevésődött, a tagbaszakadt néger, Saul Cowdin kihallgatása volt, ahogy ijedten ennyi fehér embertől, de egyszersmind elszántan ott állt a bíróság előtt és szinte állatias gyűlölettel nézett Leilára. Mi okból gyűlölhethet valaki Leilát?

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Nagyon szép mesterhegedű eladó. Cim a kiadóban. a-2850-f

Zongora hosszú, régi iókarban levő 250.— pengőért eladó. Raktár utca 19. a-2851

Azonnali belépésre keresek szakácsot vagy szakácsnőt. Vasuti vendéglő, Zombor. a-2852-f

Billiárdasztal, karambol, golyókkal és dákkokkal eladó. Gumiklinika, Zombor. Tölv ut 8. a-2815-f

Erős István, Mátvás király uton levő kocsmája örökáron eladó. Megfelel hentes, vagy fűszerüzletnek is. a-2847-f

Telefonszámunk 2—07.